

političnih demonstracijah itd. V vseh teh zadevah so se storili primerni sklepi. Ponovil se je tudi sklep, da učiteljstvo v šolskih prostorih sme kaditi samo v zbornici.

Disciplinske zadeve.

Nato je poročal o disciplinskih zadevah okrajni glavar dr. Karlin. Nekatere zadeve so bile prav malenkostne in že zastarele, zato so se položile k spisom.

Predlogi za stalno upokožitev.

Vladni tajnik dr. Majcen je poročal o prošnjah za stalno upokožitev. V stalno upokožitev se predlagajo: Albert Šubic, profesor na bivšem moškem učiteljskem v Gorici; Lavoslav Šerbinek, učitelj v Framu; Marko Kogelnik, nadučitelj sedaj v Vučenici; Fran Zemljčič, nadučitelj v Lučah; Helena Šinkovičeva, učiteljica v Koprivniku; Miroslav Jazbec, nadučitelj v St. Lovrencu — okraj Novo mesto; Josip Žirovnik, nadučitelj v Gorjah; Josipina Kit, učiteljica ženskih ročnih del na Polzeli; Elizabeta Jug, učiteljica ženskih ročnih del v Podovci; Ivan Jezovšek, nadučitelj v St. Lovrencu — okraj Celje; Josipina Šlaipah, učiteljica v St. Ilju v Slov. goricah; Mira Kotnik - Piskernikova, učiteljica na Tolstem vrhu, sedaj v Mariboru.

Izključitev iz šole.

Slednišč se je pridržalo sklepom učiteljskih zborov, da se dva dijaka izključita iz vseh šol v kraljevini, ena dijakinja in trije dijakci pa krajevno.

Zanemarijene šolske razmere pri Sv. Ani nad Tržičem.

Ob koncu seje je predlagal šef oddelka za socialno politiko, Adolf Ribnikar, da naj se preiščejo šolske razmere pri Sv. Ani nad Tržičem, kjer je vzgoja mladine in pouk silno zanemarijen.

Nevzdržne razmere pri Konjiškem okrajnem šolskem svetu.

Na predzadnji seji višjega šolskega sveta je bil sprejet predlog, da naj predsedstvo višjega šolskega sveta napravi pri okrajnem šolskem svetu v Konjicah preiskavo. Predsedstvo je storilo svojo dolžnost, a okrajni šolski svet se ne zme-ni za sklene višjega šolskega sveta in jih trdovratno prezira, ne sklicuje se in ne reši zahtevanih spisov. Zaradi takega brezobzirnega postopanja podrejene oblasti je zavladao v plenumu višjega šolskega sveta veliko ogorčenje. Soglasno je bil sprejet predlog, da se naprosi okrajniški namestnik, da odvzame okrajnemu glavarju Konjiškemu vse agende okrajnega šolskega sveta in jih izroči njegovemu namestniku.

S tem je bil dnevni red izčrpan in predsednik je zaključil sejo.

Kako se porajajo predstave o številih v primitivni psihi.

Strogo moramo ločiti med predstavo in označbo števil.

Kar se tiče predstave števil, najdemo, da imajo narodi, stoječi na najnižji stopnji kulture, nejasno zaznavo in poznajo le dve numeraliji, eno za enoto in eno za množino. (Botokudi.) Na nekaj višji stopnji kulture že izločujejo iz množine »2« kot posebno količino. Po raznovrstni sestavi »1« in »2« že dosežejo številno vrsto do 6. (Bakairi v Južni Ameriki, Severni Avstralci.) Nadaljnja razvojna stopnja že pojmuje števila od 2 do 5 ter 20 in

100. (Indijanci, stari Grki Iliade.) Karaibi in Musoti že poznajo dekadni sistem kakor kulturni narodi. Sistem »2« in »5« je torej značilen za primitivno psiho. Znamenja za števila so posest kulturnih narodov.

Pri divjih narodih sta govor in tip bistveni sredstvi za označevanje številne predstave. Osobito so občutki tipa poleg vida največjega pomena za izvor in pojmovanje števil. Sanskrit ima za »1« in pronomen »jaz« isto označbo, istotako za »2« substantiv »oči«. Nekateri Indijanci označujejo »3« z besedo »nojeva noga«. Tamanaki-Indijanci izražajo »1« z besedo »prst«, mnogi drugi necivilizirani narodi »5« z »roko« in zopet drugi »20« z »1 mož« (= vsota prstov na rokah in nogah), »100« z »1 indijanska roka« (= 5 × 1 mož, 5 × 20).

Pri števnem procesu predpostavljajo ti narodi vsakemu vizuelnemu občutku,

ki jim kaže objekt štetja, tipalni in gibalni občut tako, da se dotikajo vsakega predmeta z določenim prstom. Tamanaki — Indijanci in Orönlanci uporabljajo roke in noge pri štetju. Njihove najvažnejše številne predstave so 1 do 5, 20 in 100. Na višji duševni stopnji stoječi Musoti, Karaibi, Fubahzamorci uporabljajo samo prste in pridejo na ta način do dekadnega sistema. Nad 10 določuje drugi mož količino in tako gre naprej. Le s pomočjo prstov si morejo predstavljati števila.

Ali ni nekaj analognega tudi pri naši v šolo stopivši mladini? Ker se vrši prištevanje v gotovi vrsti (z mezinem leve roke začnejo), zato znači tudi vsak prst gotovo število.

Po razvoju pismenega jezika odpade polagoma ta asociacija. Podoba in pojem števil se vtisne v zavest in nadomestuje ponazorovanje številne predstave z zunanjimi občutki.

Draginjske doklade aktivnih državnih uslužbencev od 1. I. 1922. dalje

v smislu zakona objavljenega v Službenih novinah štev. 54, od dne 10. III. 1922.

Dnevno Din :									
24			26			28			
III.	IV.	V.	III.	IV.		III.			
s plačo do 2999 Din	od 3000 do 4999 Din	od 5000 Din dalje	od 3000 do 4999 Din	od 5000 Din dalje		5000 Din dalje			
Oseb	30 dni	31 dni	30 dni	31 dni		30 dni	31 dni		
1	720—	744—	780—	806—		840—	868—		
2	870—	899—	930—	961—		990—	1023—		
3	1020—	1054—	1080—	1116—		1140—	1178—		
4	1170—	1209—	1230—	1271—		1290—	1333—		
5	1320—	1364—	1380—	1426—		1440—	1488—		
6	1470—	1519—	1530—	1581—		1590—	1643—		
7	1620—	1674—	1680—	1736—		1740—	1798—		
8	1770—	1829—	1830—	1891—		1890—	1953—		
9	1920—	1984—	1980—	2046—		2040—	2108—		
10	2070—	2139—	2130—	2201—		2190—	2263—		

22		20		17 *		16 *	
IV.	V.	V.		III.		IV. + V.	
s plačo do 2999 Din	od 3000 do 4999 Din	do 2999 Din		do 2999 Din		do 2999 Din	
1	660—	682—	600—	620—	510—	527—	480—
2	810—	837—	750—	775—	660—	682—	630—
3	960—	992—	900—	930—	810—	837—	780—
4	1110—	1147—	1050—	1085—	960—	992—	930—
5	1260—	1302—	1200—	1240—	1110—	1147—	1080—
6	1410—	1457—	1350—	1395—	1260—	1302—	1230—
7	1560—	1612—	1500—	1550—	1410—	1457—	1380—
8	1710—	1767—	1650—	1705—	1560—	1612—	1580—
9	1860—	1922—	1800—	1860—	1710—	1767—	1680—
10	2010—	2077—	1950—	2015—	1860—	1922—	1830—

III. = Ljubljana, Maribor in Prekmurje.

IV. = Celje, Kočevje, Kranj, Logatec, Novo mesto in Ptuj.

V. = vsa ostala službena mesta.

* = pomožni učitelji.

Draginjske doklade vpokojencev.

S pokojnino letnih:	do 2999— K	14 Din	dnevno v vseh drag. razredih jednako.
	od 3000— K dalje	18 Din	
	do 2999— Din	11 Din	dnevno v III., IV. in V. drag. razredu jednako.
	od 3000— Din dalje	12 Din	

Vpokojeni (učitelji-ice) s polno službeno dobo t. j. taki, ki uživajo 5100 K in več, ali 5000 Din pokojnine, imajo pravico do drag. doklade v isti višini, kakor njihovi tovariši v aktivni službi in sicer po tistem drag. razredu, v katerega spada službeni kraj, v katerem so bili vpokojeni. Ako živi vpokojenec, ki je bil

vpokojen v V. drag. razredu, v IV. ali III. drag. razredu, prejema drag. dnevnice V. razreda. V slučaju pa, ako je bil vpokojen v III. (IV.) drag. razredu in živi v IV. ali V. drag. razredu, mu gredo dnevnice tistega drag. razreda, v katerem živi.

Pristopite k „Jugoslovanski Matici“!

otroke! In šola? Pripravljala se je vestno vsak dan za njo in imela je dnevnik spisan tudi za dan, ko je legla v posteljo — vsa bolna in nadložna že prej!!

V decembru se je resno prehladila, a mesto da je legla v posteljo, prevzela je pouk še v enem razredu, ker je manjkalo dveh učnih moči — in da bi se ne reklo, da ima na naši šoli vse dopust!

In vendar je bila ona dopusta najbolj potrebna! Prehlajena do skrajnosti in vsa nadložna — ubožica je pričakovala šesto dete!

»Mimi nehaj — odloži!« svaril sem jo jaz, svaril jo je mož.

»Ej — stric — bo že šlo! Saj bom itak potrebovala šesttedenski dopust — in ne smem izrabljati države!«

Ubožica!

V januarju je izdelala še zadnji referat (gospodinjstva ročna dela) za domačo konferenco — ob boleznih, nadložnosti in tolikih skrbih! Imela je še čas za referat! Ubožica — saj čitati ga sama že ni mogla — čital ga je mesto nje njen mož.

Dó predzadnjega dne, ko je morala leči v posteljo, t. j. 6. marca, bila je vzor-

na učiteljica, ki je dosegala z nežno vestnostjo čudovite uspehe, in se niti v odmorih ni odstranila od učencev. Moral je biti izreden slučaj, da je prišla v odmoru kdaj v svoje stanovanje.

Naravnost neverjetno, a vendar le res!

Dne 6. marca je legla v posteljo — prišla je tista ura! Silen kašelj je morda zakrivil, da je prišla nekaj dni prezgodaj.

Dne 7. t. m. v jutru ob četrtna 5. me pokličejo, da grem k Mimi. Stori to hitro in grem k njej.

Sede na postelji — velikih prestrašenih, solznih oči mi klikne nasproti:

»Stric — punčko imam! Ali mi morete kaj pomagati?«

»Oj ti ubožica — ti! Oj — ubožica!«

In takrat sem obžaloval, da sem le neroden možak!

In odel sem dete in obložil mater z odelami!

In čakala je tako — nerešena — v obupnem pričakovanju — da pride njen mož z žensko, po katero je odhitel! A čakala je brez zdihovanja, brez krika in joka!

Strmel sem nad tolikim samozatajevanjem — strmel nad tolikim junaštvom!

Onih 40 minut čakanja je bilo za me nekaj težkega, a zanjo je bila to katastrofa!

Morala je v bolnico — kjer pa ji niso mogli več pomagati. In ko je ona že dobro vedela, da je izgubljena, prikrivala je — nem. in osobito možu, kako je ž njo — da ga brez potrebe ne razburja!

Ste slišali že kdaj kaj takega? Tako je ravnala vse življenje in ni se zgodilo, da bi bila ugovarjala možu in potrpela je celo — ko je bila ona v pravu! Jaz take ženske še nisem videl!

Dne 14. t. m. bila je njena zadnja ura. Z možem roko v roki čakala je v polni zavesti zadnjih trenutkov in povdarjala samo, kako silno je ljubila Tita in svoje otročičke in kako težko da jih zapušča!

In to z neko veličanstveno mirnostjo!

No — in spremili smo jo dne 16. t. m. k večnemu počitku! Dolg — izredno dolg je bil spoved, ki so ga tvorili njeni prijatelji in znanci. Kazal je, da ljubezen

Iz Jugoslavije.

— Hrvatsko učiteljstvo za naše stanovsko ujedinjenje. Hrvatsko učiteljstvo, poverništvo UJU v Zagrebu je pričelo izdajati stanovsko politički list **Jedinstvo**, katerega glavni urednik je tov. Ljud. Kraljačić. Prva in druga številka prinaša zelo zanimivo vsebino in je prožeta stanovske zavesti in duha skupnega dela vsega jugoslovanskega učiteljstva na stanovskem in prosvetnem delu. Novega borca pozdravljamo z največjim zadoščenjem in mu želimo mnogo uspeha!

— Člena 24. in 32. novega zakona o draginjskih dokladah. Kakor znano, so imeli vdovci po prejšnjem zakonu pravico do rodbinske doklade za gospodinj, ako so bili otroci pod 12 let stari. Te gotovo humane določbe v novem zakonu ni, akoravno so vdovci veliki reveži. Napram oženim tovarišem bodo na plači za mesečnih tisoč kron prikrajšani, ker zgubijo doklado za ženo ter morajo povrhu odplačati še gospodinj. Marsikoga bo gnala ta določba v brenaglieno, in radi tega slabo premišljeno novo ženitev! Sicer prizna člen 32. pravico za rodbinsko doklado za otroke tudi po dovršenem 16. letu, n. pr. za hčerko, ako ona svojemu očetu, ki je vdovec, vodi gospodinjstvo. Toda koliko je takih vdovcev, da imajo že za gospodinjstvo zrele hčerke? Pa vzemimo za primer vdovca le z eno starejšo hčerko ali z že večjimi, bolj samostojnimi otroki! Ta vdovec, ki bi kakor samci lahko hodil na hrano, bo dobival za 18 in več let staro hčerko draginjsko doklado, vdovec z malimi, vse nege potrebnimi otroki pa ne dobi doklade za prepotrebno gospodinj! Iz tega primera se vidi brezsrčnost te nove zakonske določbe. Na merodajnih faktorjih je, da čim prej popravijo ta nesocialni zagrešek zakonodajne oblasti!

— Na naslov kmetijske družbe v Ljubljani. (Dopis.) V nedeljo 19. t. m. je sklicala trboveljska kmet. podružnica svoj glavni občni zbor, katerega se je udeležilo tudi več učiteljev, ki plačujejo že par let članarino. Tik pred volitvami je prečital g. podpredsednik dopis glavnega vodstva v Ljubljani, s katerim se zabranjuje pravica aktivne volilne pravice vsem učiteljem, ki ne plačujejo zemljiškega davka, dočim se jim pasivna pravica dovoljuje — ta pač le iz tega vzroka, da niso tuintam brez tajnikov. — Kako je prišel ta dopis najprvo v roke g. župniku Časlu, mesto na pravo adresu, je zadeva trboveljske pošte, in je nečemo tu preiskavati, pač pa izjavljamo: Članiposestniki zahtevajo za svojih 40 K plačane članarine vsakovrstnih ugodnosti, dočim ne dajo člani učitelji, ki niso posestniki, družbi nikakih poslov, razun, da opravljajo na premnogih mestih tajništvo in druge brezplačne funkcije. Za ta trud jih je družba oropala akt. volilne pravice. Raditega bi mi vendar vseeno mirno spali in ne omenili niti besede, če bi ne šlo pri vsem tem za neko, dejal bi skoro ukano! Družbin odbor dobro ve, da bi mnogi učitelj ne pristopil, če bi se mu ne dovolila tista pravica, kakor vsakemu kočarju, zato pa je lepo molčal in čakal, da je članarino plačal, potem pa, in to šele na zboru samem, da pač ne izostane tudi blamaža, ga obvestil, da bi ostal lahko — doma! Naše mnenje je: Ker smatra glavni odbor Kmetijske družbe učiteljeneposestnike kot člane druge ali tretje vrste, jo zapustimo! Članarino, ki smo jo plačali za l. 1922. zahtevajmo nazaj. Naše podružnice si naj iščejo hlapcev v drugih stanovih, magari pri fajmoštrih, kakor bo

rodi zopet ljubezen in da ne more iti brez sledu mimo nas!

Eno samo leto je delovala med Barjani in pridobila si je brezpogojno srca šolske dece in srca vseh občanov, ki so s solzami v očeh stopali za njeno krsto!

Umrla je mamica, a dete, ki mu je dala zadnjemu življenje — ono živi! Živi zdravo in ljubko! Naj živi — vsaj takih otrok, kakor jih je rodila ona ni nikdar preveč!

Mimi — ljuba Mimi! Ko sem te držal h krstu, pač nisem mislil, da ti naj kdaj jaz pišem nekrolog! Jaz — ko bi bilo naravno, da ga pišeš ti meni! Obupujem skoraj nad božjo previdnostjo!

Pa že mora tako biti! Bodi preverjena. Mimi, da ne izgineš iz naših src! Rane, ki danes krvave, se sicer zacelijo, a spomin nate, ki si bila tako vzorna kot žena, mati, učiteljica in kot koleginja, ta spomin nam ne izgine iz src!

»Vigred se povrne« — zapeli so ti tovariši, zapeli tovariši — nam pa so se vtile iz oči solze v obupu, da prijateljice — nazaj nikdar več ne bo! Zbogom, Mimi!

moralo biti v Trbovljah, mi hočemo zavzeti tudi napram Kmetijski družbi spričo takih razmer svoje stališče.

— **O 25-letnem delovnem jubileju tov. Luke Jelenca in Fran Luznarja** v naši organizaciji prinaša »Narodna Prosveta« poročilo, v posebnem članku, napisanem iz beograjskih krogov. »Prosvetni Radnik«, glasilo učitelstva iz južne Srbije, ki izhaja v Skoplju, pa prinaša obsežen članek o Luki Jelencu, izpod peresa tov. Sv. R. Milosavljevića. »Prosvetni Radnik« prinaša tudi sliko našega poverjenika UJU tov. Luke Jelenca.

— **Poziv!** Na osnovnih šolah v Št. lju ob Turjakom, na Muti, pri Sv. Ožbaltu od Dravi, v Šoštanju, na Remšniku in na Kapli se takoj začasno zasede po eno učno mesto z učiteljem ali učiteljico. Nadalje se takoj začasno zasede mesto šol. voditelja na enorazr. v Topolšici in na enorazr. na Plešivcu, okr. Šoštanj. Prve štiri šole so ob železnici ali vsaj v bližini iste, a tudi Topolšica je le dobre pol ure od Šoštanja oddaljena. Reflektanti(-inje), in sicer le taki, ki nimajo kje stalnega mesta, naj takoj naslovijo prošnje za katero imenovanih mest na okrajni šolski svet Slovenjgradec.

— **Učiteljstvu!** Vnovič stopa pred nas Jugoslovenska Matica s prošnjo, da zastavimo vse svoje moči in pripomočimo svoj najidealnejši narodni organizaciji vršiti z uspehom njeno vzvišeno nalogo. Pirhi 1. 1921. so ji prinesli 137.000 K — ali naj z ostanom s pirhi t. l. za tem častnim številom! Podvojimo, potrojimo svoje delovanje, potencirajmo svoj idealizem in poskusimo vzbuditi v mladini tako navdušenje, da bo uspeh letošnje zbirke sijajna manifestacija narodne misli, jugoslovenskega ponosa — simbol našega popolnega duševnega edinstva. Ena država, en narod, ena misel — navdušenim bratom in sestram pa vezilo v dnevnih vstajenja. Vpogled v delovanje naše ljubljene mi potiska pero v roke, da kličem širom Slovenije: Na delo, da bo letošnja zbirka priložnost veličastna epopeja narodnega idealizma, mogočen odmev naših misli, ki zro k Adriji, ki objemajo v ljubezni celokupno jugoslovensko ozemlje brez ozira na strateške meje zahrbne Italije. Od bistrice Soče do Egejskega morja, od skrajnih mej slovenstva v beneški ravnini do Timoka in preko — ena volja, ena misel, ena želja, en cilj. **Na delo v dosegu istega.** Temu cilju naš trud, naše delo! A. M.

— **Članicam »Društva učiteljic v Mariboru«, kakor vsem drugim tovarišicam!** Na evceno nedeljo, t. j. 9. aprila, priredi Narodni ženski Savez po vsej Sloveniji daritveni dan v prid dečjega doma, ki se ima staviti v Ljubljani. Naša dolžnost je, da storimo vse, kar je v naših močeh, da bode imel ta dan v prid osirotele dece naše Slovenije, kar najlepši uspeh. Potrebna bode agitacija v šoli, potrebna v prijateljskih in znanih krogih, potrebna sploh med ljudstvom. Mnogokrat se, zlasti na deželi, takšne zbirke sploh prezre. Nikogar ni, ki bi za nje zainteresiral tudi proročno ljudstvo, katero pa je večkrat bolj darežljivo, nego meščanstvo. Tovaršice! Naj bi v kraju, kjer delujemo, ne bilo matere, deklet, ki bi se temu dnevu ne odzvale vsaj z 1 dinariem! To skrb prevzamemo, kaj ne? Zato puščico v roke ta dan in ven med naše ljudstvo! Če je bila kdaj kakšna zbirka uspešna, ta mora biti! — Podrobneje poročila prinese itak oklici in listi. Društvo prosi, da gospe in gospodične tovarišice takoj po zbirki poročajo o nje uspehu (v vseh krajih) na naše tajništvo v Maribor. Kajti nujno potrebno je, da imamo delovanje naših članic in vseh drugih tovarišic v evidenci. Dalje prosimo vse gospe in gospodične zastopnice našega društva, da nam pošljejo seznam dosedaj prijavljenih članic. Zborovanje društva se bo vršilo takoj, ko se vrnejo pravila. Že sedaj Vas prosimo in vabimo, da se ga udeležite v prav obilnem številu. — Odbor.

— **Obrtna razstava v Celju 12.—22. avgusta 1922.** Pripravljala dela za letošnjo obrtno razstavo v Celju lepo napredujejo. Pred vsem je zagotovljen okrog 6000 kvadratnih metrov razstavnega prostora in to v 24 sobah mestne osnovne šole v Celju, v telovadnici »Sokol« in na dvorišču. Poslopje je, kakor znano, kar najmodernejše urejeno, prostori visoki in svetli, kakor nalašč za razstavne namene. Odbor je nadalje razpisal natečaj za razstavni plakat, katerega so se udeležili razni celjski risarji. Tri najbolj dela, ki so dobila nagrado, se te dni razstavijo pri Goričar-Leskošku v Celju. Sestavljen je tudi že razstavni red in se v prihodnjih dneh z prijavnici vred razpošlje. Udeležbo na razstavi je prijaviti do 1. maja 1922. Razstave se lahko udeležijo obrtniki, industrialci in trgovci v prvi vrsti iz Slovenije, pa tudi iz cele naše države.

»Ljubljanski Zvon« nam je priredil dne 13. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« prav lepo uspeši koncert jugoslovenskih narodnih pesmi. Na vzporedju je bilo 12 moških in 14 mešanih zborov, operna solista, ga. Thierry-Kavčnikova in g. Kovač pa sta vzorno in mojstrsko izvajala vsak po tri solospeske s spremljevanjem klavirja (kapelnik Neffat). Skoraj je bil ta vzpored prebogati za en večer, saj je trajal vključno z razmerno kratkim pavzom od ¼9. do ¼11. ure zvečer.

G. Zorko Prelovec je agilen, vztrajen pevovodja, ki s pravim pevskim razumom vodi Zvonaše vedno navzgor, vedno bližje dovršenosti. Njegov nastop je miren in resen, pevci in pevke so se — dobro disciplinirani — odlikovali po preciznem izvajanju pesmi. Vsestransko razveseljiv napredek! Občinstvo je izražalo zaslužno pohvalo z živahnim aplavzom. Dvorana je bila polna.

— **Za Gradišnikov spomenik** je darovalo učiteljstvo vranske šole 85 Din, in sicer: I. Kramar 25 Din, M. Vudler, A. Železnik, M. Kramar, I. Svetina, M. Karba po 10 Din, I. Urek 5 Din. Učiteljsko društvo za laški okraj pa 200 Din, skupaj 285 Din.

— **Dom in šola.** (Dopis.) Na zadnjem shodu »Preroda« v Unionski dvorani se je očitelo staršem, da ne iščemo stika s šolo. Ta očitek je bil vsaj deloma opravičen. Gotovo želi marsikateri oče, marsikatera mati govoriti z učiteljem. Ne vemo pa, je li učitelj zadovoljen, če ga nadlegujemo. Potrebno pa je, da starši čujejo objektivno sodbo o svojih otrokih. Matere dostikrat ne vidijo napake svojih ljubljencev, ali jih olepšavajo in zagovarjajo. Učitelj jim še le odkrije prave vrline in hibe ter jim svetuje, kako postopati, da podpirajo šolo. Saj dom mora sodelovati s šolo, če naj naši otroci uspevajo telesno in duševno. Starši prosimo tedaj merodajne faktorje, naj nam povedo kdaj in kolikokrat nam je dovoljeno oglašiti se pri gg. učiteljih, da dobimo natančne in odkritosrčne, a tudi dobrohotne informacije o svoji deci.

— **Prepoved kajenja učiteljem — otrokom ne!** (Dopis.) Čitam, da je višji š. svet pričel boj zoper nikotin tam, kjer je najmanj potreben — pri učiteljstvu. Torej ob poldanski pavzi, če bom hotel pušiti, bom moral — v stranišče, kakor 14 leten študent, če nimam v šoli stanovanja, dočim bodo naši rudarski otroci brezskrbno pripuščali tik do šole, saj so dobili cigareto od očeta, ali strica!!! Ljudje božji, ali nimate drugega dela. Izposlušajte zakon, da je vsakdo kaznovan, ki da 16 letnemu poibu tobak, otroku pa batino, to je rešitev, kakor isto velja tudi za alkohol. Spreobračati hočejo ljudi, ki pijejo že 40, 50 let, otrokom pa puste pohajati gostilne! — Učitelj, ki je že do smrti sit teh novotarij.

— **Opozorimo na razpravo o pouku ženskih ročnih del** in o gospodinskem pouku sploh, ki jo pričnemo priobčevati v »Vestniku učit. žen. roč. del«.

— **Člane Ljubljanskega učiteljskega društva**, ki so ostali na dolgu za preteklo leto, pozivlja društveni blaginjak, da poravnajo svoje zastanke o priliki izplačila novih draginskih doklad prve dni prihodnjega meseca. Zavedajo naj se, da ima društvo svoje obveznosti napram UJU in da je skrajni čas, da izpolnijo tudi oni svoje dolžnosti napram okr. društvu. V prihodnjih dneh bodo prejeli položnice z natančnim računom in apelom na stanovsko zavednost. Naj bi ne ostal ta zadnji opomin glas vpjočega v puščavi! — Tudi drugim članom (članicam), ki še niso za letošni ničesar vplačali(-e) v društveno blaginjo, bodi 1. dan prihodnjega meseca toplo priporočen!

— **Pl Poročila se je šolska voditeljica** na Kapli, okr. Marenberg, tov. g. Marija Vučnik z orožniškim podnarednikom Robertom Sadnekom. Bilo srečno!

Vestnik za učiteljske

— **u Mariborski učiteljski naraščaj** deluje sicer tiho in v širši javnosti skoro neopazeno, a tembolj pridno in smoteno. To delo na izpolnitvi lastne naobrazbe naših prihodnjih tovarišev in tovarišic je treba še posebej povdarjati, ker se ravno danes čujejo tako pogosto pritožbe, da sedanja učeča se mladina nima smisla dovolj niti za študij, še manj pa za kako drugo resno delo razen za zabavo, ples, pijačo in šport. Zato je umestno, da vsaj učiteljstvo izve od časa do časa nekoliko o gibanju teh mladih ljudi, ki bodo deloma že po nekaterih mesecih stopili v naše vrste.

Moški in ženski učiteljski naraščaj delujeta lepo složno in vzajemno. Prav je, da tovarištvo vzklije že v tej dobi. Včasih

ni bilo tako, kar je pozneje škodilo marsikomu izmed nas.

Naraščaj ima svojo lastno knjižnico, skoro redno vsak teden ima medsebojna predavanja. Razen tega skrbi odsek maribor. uč. društva pod vodstvom t. Kožuha za predavanja po učiteljstvu, ki imajo namen seznanjati naraščaj z delom in težavami v bodočem poklicu. Takih predavanj je bilo do sedaj — če se ne motim — pet. Poleg vsega tega pa je priredil naraščaj sam iz svoje lastne iniciative tri večje interne prireditve in sicer »Rapallo«, Gregorčičovo slavino in 4. marca nekako akademijo. Teh prireditev se je udeležil razum velikega števila učiteljskih in učiteljskih tudi profesorski zbor, mestno učiteljstvo in pa nekateri starši.

Vse te prireditve so lepo uspele. Kdor se je udeležil ene, je gotovo prišel tudi k drugi. Akademija je obsegala: deklamacije (avtorica učiteljskega), moške zборе, orkestralne in klavirske točke, samospelve in dvospelve. Nad vse so ugajali dvospeli in pa trio za gosli, harmoniko in čelo. S tem pa nikakor nočem trditi, da so bile druge točke — slabe. Pokazalo se je, da je med našimi mladimi tovariši in tovarišicami precej talentov in — česar ne smemo pozabiti — tudi pridnosti. Pri akademiji se je pobiralo prostovoljne prispevke za knjižnico ter se nabralo nad 1000 kron.

Pohvalno je treba omeniti tudi g. ravnateljca Pirca, ki omogoča in podpira stremeljenja učiteljskega naraščaja in ume združiti strogost z dobroto, disciplinarno pokorščino s svobodo. —ski.

Vestnik učit. ženskih ročnih del.

»ŽENSKA ROČNA DELA IN UČITELJICE«.

(Piše: R. S.)

Klicu po reformi pouka v ženskih ročnih delih se pridruži brezdvomno vse učiteljstvo.

Rešitev te naloge pa ni tako enostavna kakor se vidi na prvi mah. Pisateljica članka z gorenjim naslovom nas stavi pred odločitev: ali naj goji osnovna šola ročno delo za luksuz, ali pa za praktično življenje in povzdigo narodnega gospodarstva.

Samo ob sebi je umevno, da ne more naša šola izgubljati časa za luksuz — mislim tudi, da tega do sedaj ni delala. Dolžnost nas učiteljic pa je preudariti in najti pot po kateri bi bilo najbolje koristiti narodnemu gospodarstvu s poučevanjem ženskih ročnih del.

Ročno delo je bilo od začetka kulturnega razvoja posameznih narodov panoga domačega opravka. Predle, spleta, tkale in vezale nakite obleke in preprogam so žene že tisočletja pred štetim dobo. S kulturo se je razvijalo tudi ročno delo naroda. A šele v 18. veku se je začelo tudi na šolah gojiti ročno delo. Šole so bile zasebne in posebne za ta predmet. Pouk je bil individualen. Učitelj so učili tehnike dotičnega ročnega dela kakor rokodelstvo — bili so lahko nepismeni.

Komensky, Locke, Francke, Pestalozzi, Wehrli v Švici, Kindermann na Češkem i. dr. še so spoznali **vzgojni moment** ročnega dela. Po zaslugi teh mož je našo ročno delo vstopilo med ljudskošolske predmete začetkom 19. veka. Švica je proglasila tozadevni zakon l. 1835. Njej so sledile druge države. V Sloveniji (Hrvatski) se je uvedlo z avstrijskim šolskim zakonom 1869. žensko ročno delo v ljudsko šolo kot obvezen predmet. S proglasom šolskega zakona so se ustvarile po evropskih državah nove smernice za poučevanje ročnega dela. Tu se začne zgodovina metode ženskih ročnih del.

Začelo se je učiti v razredih skupno, na podlagi razlage in umevanja, ne več z roke v roko. Rozalija Schallenfild je izdala 1857. v Berlinu prvo knjigo o metodi pouka v ženskih ročnih delih na ljudskih šolah. Spisalo se je potem mnogo knjig. Naše kraje je obvladala metoda Hillardt — Slenzingerjeve. Dobili smo Sloveni tudi svojo knjigo — po vzoru Hillardt-Slenzinger. V tej dobi se je izpremenila metoda nemških učiteljic v toliko, da se je stavilo mesto pletenja kvačkanje na najnižjo stopnjo, t. j. v drugo šolsko leto. To je pomenilo znaten napredek v metodi, zblizanje h koncentraciji ljudskošolskih učnih predmetov. Metoda in izvršitev posameznih tehnik v ljudskošolski pouk je bila vse hvale vredna. Veliko škodo je trpelo naše narodno ročno delo, ko je 1888. leta avstrijsko ministrstvo prepovedalo učiti na učiteljskih vezenju, ter zaukazalo baviti se bolj s prirokovanjem. Bila sem vzgojena po tej metodi.

Izurila sem se sama, na podlagi v osemletni šolski dobi pridobljenih znanosti toliko, da v moji hiši ni krpe, ne koščeka perila ali obleke, katero bi bila druga roka izdelala nego moja. Vsako tehniko v Evropi običajnih ročnih del sem poskusila in znaten del mojega perila je moje preje. To povem v zagovor metode, ki je bila do sedaj obvezna za naše kraje, a dostavim: vse moje učiteljice so bile visoko naobražene.

Časi se spreminjajo. Stroji nadomeščajo počasno ročno delo. Vse hiti, drvi, nima časa, čas postaja vedno bolj drag. Ročno delo nima več tiste vrednosti, ker ni mogoče po njem na hiter način doseči gnotnega dobička. Ta sprememba razmer vsuje na ročno delo zaničevanje, ga zavrže pozabivši, da so Komensky, Pestalozzi, Fröbl itd. in v najnovejši dobi vsi najboljši pedagogi nazivali ročno delo **vzgojno sredstvo**. Ono vzgaja vzajemno z drugimi disciplinami osnovne šole otroka, mu krepi voljo k vztrajnemu delu, mu veča zmožnost posveti se po izstopu iz šole kateremukoli poklicu.

(Dalje prihodnjic.)

Naše narodno prosvetno delo.

Šolske ljudske knjižnice.

— **pk Na Gorici pri Mozirju** je »Javna narodna knjižnica« ki šteje 719 slovenskih in hrvaških knjig, ki se pridno čitajo. Knjižnico je ustanovil tov. R. Knaflič. Knjižnica za šolarje ima pa 81 knjig; tudi je posebej knjižnica za učiteljstvo.

Šolski odri in pevski zbori.

— **po Iz Dragatuša.** Tudi pri nas smo se celo zimo marljivo pripravljali za šolarsko veselico, ki je na pustno nedeljo res lepo uspela. Šolska soba je bila nabito polna. In čeravno je bil spored precej obsežen, vendar se je zdelo občinstvu, da je prehitro končal. Z učenci in učenkami so bile tu pa tam težave, ker so otroci prvič nastopili, vendar so večinom vsi prav dobro izvedli svoje vloge. Na sporedu je bila dvodejanka »Teta iz Amerike«, katero so otroci nepričakovano lepo izvajali: poleg »Zamorčkov«, ter raznih drugih lepo uspeših deklamacij — med katerimi je bila pesem »Narodna noša« — deklamovana od dečka in deklice v belokranjski narodni noši — kaj ljubka — je občinstvo z največjo pozornostjo sledilo Zupančičevemu »Razgovoru«. Pa ni čuda, saj je poslušalo pesem rojaka — domačina! Šolarska knjižnica pa je pridobila od te veselice več kakor 800 K.

Naša gospodarska organizacija.

— **g. Članarina in darila za učiteljski konvikt:** Gospa Ivana Majer-Hromčeva, učiteljica pri D. M. v Polju, namesto evetia na krsto blagopokojne gospe Fanči Jelenčeve Din 25. Hvala!

— **g. Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem v Ljubljani** naznanja, da bo imelo svoj občni zbor za poslovni leti 1920, in 1921, dne 12. aprila 1922, ob pol 10. uri v »Učiteljski tiskarni« z običajnim vzporedom.

Naša kulturna organizacija.

— **ko Publikacije Slovenske šolske Matice** za l. 1921 so se začele pravkar razpošiljati p. n. gg. poverjenikom. Poštne stroške, ki se povzemo, blagovoli vsak poverjenik iztirjati od članov svojega poverjeniškega okraja. Štev. 619.

— **ko Društvo »Narodna šola«** naznanja, da bo občni zbor dne 12. aprila 1922 ob 9. uri v Učiteljski tiskarni z običajnim dnevnim redom.

Iz naše organizacije.

Iz poverjeništvu UJU v Ljubljani.

Seja odseka za glavno redakcijo našega stališča k načrtu šolskega zakona se vrši o velikonočnih počitnicah. Člani odseka, določeni na zadnji seji ožjega sveta so: Dimnik Ivan, Dostal Rudolf, Flerš Pavel, Gangl Engelbert, Grum Rado, Hude Drago, Jedrlinč Tomo, Lapajne Josip, Lesica Gjuro, Plesničar Pavel in Waschtetova Ilka. — Odsekovi člani naj se vložijo v gradivo, da bo možno dobro in točno predelati načrt.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

moralo biti v Trbovljah, mi hočemo zavzeti tudi napram Kmetijski družbi spričo takih razmer svoje stališče.

— **O 25-letnem delovnem jubileju tov. Luke Jelenca in Fran Luznarja** v naši organizaciji prinaša »Narodna Prosveta« poročilo, v posebnem članku, napisanem iz beograjskih krogov. »Prosvetni Radnik«, glasilo učitelstva iz južne Srbije, ki izhaja v Skoplju, pa prinaša obsežen članek o Luki Jelencu, izpod peresa tov. Sv. R. Milosavljevića. »Prosvetni Radnik« prinaša tudi sliko našega poverjenika UJU tov. Luke Jelenca.

— **Poziv!** Na osnovnih šolah v Št. lju ob Turjakom, na Muti, pri Sv. Ožbaltu od Dravi, v Šoštanju, na Remšniku in na Kapli se takoj začasno zasede po eno učno mesto z učiteljem ali učiteljico. Nadalje se takoj začasno zasede mesto šol. voditelja na enorazr. v Topolšici in na enorazr. na Plešivcu, okr. Šoštanj. Prve štiri šole so ob železnici ali vsaj v bližini iste, a tudi Topolšica je le dobre pol ure od Šoštanja oddaljena. Reflektanti(-inje), in sicer le taki, ki nimajo kje stalnega mesta, naj takoj naslovijo prošnje za katero imenovanih mest na okrajni šolski svet Slovenjgradec.

— **Učiteljstvu!** Vnovič stopa pred nas Jugoslovenska Matica s prošnjo, da zastavimo vse svoje moči in pripomočimo svoj najidealnejši narodni organizaciji vršiti z uspehom njeno vzvišeno nalogo. Pirhi 1. 1921. so ji prinesli 137.000 K — ali naj z ostanom s pirhi t. l. za tem častnim številom! Podvojimo, potrojimo svoje delovanje, potencirajmo svoj idealizem in poskusimo vzbuditi v mladini tako navdušenje, da bo uspeh letošnje zbirke sijajna manifestacija narodne misli, jugoslovenskega ponosa — simbol našega popolnega duševnega edinstva. Ena država, en narod, ena misel — navdušenim bratom in sestram pa vezilo v dnevnih vstajenja. Vpogled v delovanje naše ljubljene mi potiska pero v roke, da kličem širom Slovenije: Na delo, da bo letošnja zbirka priložnost veličastna epopeja narodnega idealizma, mogočen odmev naših misli, ki zro k Adriji, ki objemajo v ljubezni celokupno jugoslovensko ozemlje brez ozira na strateške meje zahrbne Italije. Od bistrice Soče do Egejskega morja, od skrajnih mej slovenstva v beneški ravnini do Timoka in preko — ena volja, ena misel, ena želja, en cilj. **Na delo v dosegu istega.** Temu cilju naš trud, naše delo! A. M.

— **Članicam »Društva učiteljic v Mariboru«, kakor vsem drugim tovarišicam!** Na evceno nedeljo, t. j. 9. aprila, priredi Narodni ženski Savez po vsej Sloveniji daritveni dan v prid dečjega doma, ki se ima staviti v Ljubljani. Naša dolžnost je, da storimo vse, kar je v naših močeh, da bode imel ta dan v prid osirotele dece naše Slovenije, kar najlepši uspeh. Potrebna bode agitacija v šoli, potrebna v prijateljskih in znanih krogih, potrebna sploh med ljudstvom. Mnogokrat se, zlasti na deželi, takšne zbirke sploh prezre. Nikogar ni, ki bi za nje zainteresiral tudi proročno ljudstvo, katero pa je večkrat bolj darežljivo, nego meščanstvo. Tovaršice! Naj bi v kraju, kjer delujemo, ne bilo matere, deklet, ki bi se temu dnevu ne odzvale vsaj z 1 dinariem! To skrb prevzamemo, kaj ne? Zato puščico v roke ta dan in ven med naše ljudstvo! Če je bila kdaj kakšna zbirka uspešna, ta mora biti! — Podrobneje poročila prinese itak oklici in listi. Društvo prosi, da gospe in gospodične tovarišice takoj po zbirki poročajo o nje uspehu (v vseh krajih) na naše tajništvo v Maribor. Kajti nujno potrebno je, da imamo delovanje naših članic in vseh drugih tovarišic v evidenci. Dajte prosimo vse gospe in gospodične zastopnice našega društva, da nam posredujejo seznam dosedaj prijavljenih članic. Zborovanje društva se bo vršilo takoj, ko se vrnejo pravila. Že sedaj Vas prosimo in vabimo, da se ga udeležite v prav obilnem številu. — Odbor.

— **Obrtna razstava v Celju 12.—22. avgusta 1922.** Pripravljala dela za letošnjo obrtno razstavo v Celju lepo napredujejo. Pred vsem je zagotovljen okrog 6000 kvadratnih metrov razstavnega prostora in to v 24 sobah mestne osnovne šole v Celju, v telovadnici »Sokol« in na dvorišču. Poslopje je, kakor znano, kar najmodernejše urejeno, prostori visoki in svetli, kakor nalašč za razstavne namene. Odbor je nadalje razpisal natečaj za razstavni plakat, katerega so se udeležili razni celjski risarji. Tri najbolj dela, ki so dobila nagrado, se te dni razstavijo pri Goričar-Leskošku v Celju. Sestavljen je tudi že razstavni red in se v prihodnjih dneh z prijavnici vred razpošlje. Udeležbo na razstavi je prijaviti do 1. maja 1922. Razstave se lahko udeležijo obrtniki, industrialci in trgovci v prvi vrsti iz Slovenije, pa tudi iz cele naše države.

»Ljubljanski Zvon« nam je priredil dne 13. t. m. v veliki dvorani hotela »Union« prav lepo uspeši koncert jugoslovenskih narodnih pesmi. Na vzporedju je bilo 12 moških in 14 mešanih zborov, operna solista, ga. Thierry-Kavčnikova in g. Kovač pa sta vzorno in mojstrsko izvajala vsak po tri solospeske s spremljevanjem klavirja (kapelnik Neffat). Skoraj je bil ta vzpored prebogati za en večer, saj je trajal vkljub razmeroma kratkim pavzam od ¼9. do ¼11. ure zvečer.

G. Zorko Prelovec je agilen, vztrajen pevovodja, ki s pravim pevskim razumom vodi Zvonaše vedno navzgor, vedno bližje dovršenosti. Njegov nastop je miren in resen, pevci in pevke so se — dobro disciplinirani — odlikovali po preciznem izvajanju pesmi. Vsestransko razveselil napredek! Občinstvo je izražalo zaslužno pohvalo z živahnim aplavzom. Dvorana je bila polna.

— **Za Gradišnikov spomenik** je darovalo učiteljstvo vranske šole 85 Din, in sicer: I. Kramar 25 Din, M. Vudler, A. Železnik, M. Kramar, I. Svetina, M. Karba po 10 Din, I. Urek 5 Din. Učiteljsko društvo za laški okraj pa 200 Din, skupaj 285 Din.

— **Dom in šola.** (Dopis.) Na zadnjem shodu »Preroda« v Unionski dvorani se je očitelo staršem, da ne iščemo stika s šolo. Ta očitek je bil vsaj deloma opravičen. Gotovo želi marsikateri oče, marsikatera mati govoriti z učiteljem. Ne vemo pa, je li učitelj zadovoljen, če ga nadlegujemo. Potrebno pa je, da starši čujejo objektivno sodbo o svojih otrokih. Matere dostikrat ne vidijo napake svojih ljubljencev, ali jih olepšavajo in zagovarjajo. Učitelj jim še le odkrije prave vrline in hibe ter jim svetuje, kako postopati, da podpirajo šolo. Saj dom mora sodelovati s šolo, če naj naši otroci uspevajo telesno in duševno. Starši prosimo tedaj merodajne faktorje, naj nam povedo kdaj in kolikokrat nam je dovoljeno oglašiti se pri gg. učiteljih, da dobimo natančne in odkritosrčne, a tudi dobrohotne informacije o svoji deci.

— **Prepoved kajenja učiteljem — otrokom ne!** (Dopis.) Čitam, da je višji š. svet pričel boj zoper nikotin tam, kjer je najmanj potreben — pri učiteljstvu. Torej ob poldanski pavzi, če bom hotel pušiti, bom moral — v stranišče, kakor 14 leten študent, če nimam v šoli stanovanja, dočim bodo naši rudarski otroci brezskrbno pripuščali tik do šole, saj so dobili cigareto od očeta, ali strica!!! Ljudje božji, ali nimate drugega dela. Izposlušajte zakon, da je vsakdo kaznovan, ki da 16 letnemu poibu tobak, otroku pa batino, to je rešitev, kakor isto velja tudi za alkohol. Spreobračati hočejo ljudi, ki pijejo že 40, 50 let, otrokom pa puste pohajati gostilne! — Učitelj, ki je že do smrti sit teh novotarij.

— **Opozorimo na razpravo o pouku ženskih ročnih del** in o gospodinskem pouku sploh, ki io pričnemo priobčevati v »Vestniku učit. žen. roč. del«.

— **Člane Ljubljanskega učiteljskega društva**, ki so ostali na dolgu za preteklo leto, pozivlja društveni blaginjak, da poravnajo svoje zastanke o priliki izplačila novih draginskih doklad prve dni prihodnjega meseca. Zavedajo naj se, da ima društvo svoje obveznosti napram UJU in da je skrajni čas, da izpolnijo tudi oni svoje dolžnosti napram okr. društvu. V prihodnjih dneh bodo prejeli položnice z natančnim računom in apelom na stanovsko zavednost. Naj bi ne ostal ta zadnji opomin glas vpjočega v puščavi! — Tudi drugim članom (članicam), ki še niso za letošni ničesar vplačali(-e) v društveno blaginjo, bodi 1. dan prihodnjega meseca toplo priporočen!

— **Pl Poročila se je šolska voditeljica** na Kapli, okr. Marenberg, tov. g. Marija Vučnik z orožniškim podnarednikom Robertom Sadnekom. Bilo srečno!

Vestnik za učiteljske

— **u Mariborski učiteljski naraščaj** deluje sicer tiho in v širši javnosti skoro neopazeno, a tembolj pridno in smoteno. To delo na izpolnitvi lastne naobrazbe naših prihodnjih tovarišev in tovarišic je treba še posebej povdarjati, ker se ravno danes čujejo tako pogosto pritožbe, da sedanja učeča se mladina nima smisla dovolj niti za študij, še manj pa za kako drugo resno delo razen za zabavo, ples, pijačo in šport. Zato je umestno, da vsaj učiteljstvo izve od časa do časa nekoliko o gibanju teh mladih ljudi, ki bodo deloma že po nekaterih mesecih stopili v naše vrste.

Moški in ženski učiteljski naraščaj delujeta lepo složno in vzajemno. Prav je, da tovarištvo vzklije že v tej dobi. Včasih

ni bilo tako, kar je pozneje škodilo marsikomu izmed nas.

Naraščaj ima svojo lastno knjižnico, skoro redno vsak teden ima medsebojna predavanja. Razen tega skrbi odsek maribor. uč. društva pod vodstvom t. Kožuha za predavanja po učiteljstvu, ki imajo namen seznanjati naraščaj z delom in težavami v bodočem poklicu. Takih predavanj je bilo do sedaj — če se ne motim — pet. Poleg vsega tega pa je priredil naraščaj sam iz svoje lastne iniciative tri večje interne prireditve in sicer »Rapallo«, Gregorčičovo slavino in 4. marca nekako akademijo. Teh prireditev se je udeležil razum velikega števila učiteljskih in učiteljskih tudi profesorski zbor, mestno učiteljstvo in pa nekateri starši.

Vse te prireditve so lepo uspele. Kdor se je udeležil ene, je gotovo prišel tudi k drugi. Akademija je obsegala: deklamacije (avtorica učiteljskega), moške zборе, orkestralne in klavirske točke, samospelve in dvospelve. Nad vse so ugajali dvospeli in pa trio za gosli, harmoniko in čelo. S tem pa nikakor nočem trditi, da so bile druge točke — slabe. Pokazalo se je, da je med našimi mladimi tovariši in tovarišicami precej talentov in — česar ne smemo pozabiti — tudi pridnosti. Pri akademiji se je pobiralo prostovoljne prispevke za knjižnico ter se nabralo nad 1000 kron.

Pohvalno je treba omeniti tudi g. ravnateljca Pirca, ki omogoča in podpira stremeljenja učiteljskega naraščaja in ume združiti strogost z dobroto, disciplinarno pokorščino s svobodo. —ski.

Vestnik učit. ženskih ročnih del.

»ŽENSKA ROČNA DELA IN UČITELJICE«.

(Piše: R. S.)

Klicu po reformi pouka v ženskih ročnih delih se pridruži brezdvomno vse učiteljstvo.

Rešitev te naloge pa ni tako enostavna kakor se vidi na prvi mah. Pisateljica članka z gorenjim naslovom nas stavi pred odločitev: ali naj goji osnovna šola ročno delo za luksuz, ali pa za praktično življenje in povzdigo narodnega gospodarstva.

Samo ob sebi je umevno, da ne more naša šola izgubljati časa za luksuz — mislim tudi, da tega do sedaj ni delala. Dolžnost nas učiteljic pa je preudariti in najti pot po kateri bi bilo najbolje koristiti narodnemu gospodarstvu s poučevanjem ženskih ročnih del.

Ročno delo je bilo od začetka kulturnega razvoja posameznih narodov panoga domačega opravka. Predle, spleta, tkale in vezale nakite obleke in preprogam so žene že tisočletja pred štetim dobo. S kulturo se je razvijalo tudi ročno delo naroda. A šele v 18. veku se je začelo tudi na šolah gojiti ročno delo. Šole so bile zasebne in posebne za ta predmet. Pouk je bil individualen. Učitelj so učili tehnike dotičnega ročnega dela kakor rokodelstvo — bili so lahko nepismeni.

Komensky, Locke, Francke, Pestalozzi, Wehrli v Švici, Kindermann na Češkem i. dr. še so spoznali **vzgojni moment** ročnega dela. Po zaslugi teh mož je našo ročno delo vstopilo med ljudskošolske predmete začetkom 19. veka. Švica je proglasila tozadevni zakon l. 1835. Njej so sledile druge države. V Sloveniji (Hrvatski) se je uvedlo z avstrijskim šolskim zakonom 1869. žensko ročno delo v ljudsko šolo kot obvezen predmet. S proglasom šolskega zakona so se ustvarile po evropskih državah nove smernice za poučevanje ročnega dela. Tu se začne zgodovina metode ženskih ročnih del.

Začelo se je učiti v razredih skupno, na podlagi razlage in umevanja, ne več z roke v roko. Rozalija Schallenfild je izdala 1857. v Berlinu prvo knjigo o metodi pouka v ženskih ročnih delih na ljudskih šolah. Spisalo se je potem mnogo knjig. Naše kraje je obvladala metoda Hillardt — Slenzingerjeve. Dobili smo Sloveni tudi svojo knjigo — po vzoru Hillardt-Slenzinger. V tej dobi se je izpremenila metoda nemških učiteljic v toliko, da se je stavilo mesto pletenja kvačkanje na najnižjo stopnjo, t. j. v drugo šolsko leto. To je pomenilo znaten napredek v metodi, zblizanje h koncentraciji ljudskošolskih učnih predmetov. Metoda in uvrstitve posameznih tehnik v ljudskošolski pouk je bila vse hvale vredna. Veliko škodo je trpelo naše narodno ročno delo, ko je 1888. leta avstrijsko ministrstvo prepovedalo učiti na učiteljskih vezenje, ter zaukazalo baviti se bolj s prirokovanjem. Bila sem vzgojena po tej metodi.

Izurila sem se sama, na podlagi v osemletni šolski dobi pridobljenih znanosti toliko, da v moji hiši ni krpe, ne koščeka perila ali obleke, katero bi bila druga roka izdelala nego moja. Vsako tehniko v Evropi običajnih ročnih del sem poskusila in znaten del mojega perila je moje preje. To povem v zagovor metode, ki je bila do sedaj obvezna za naše kraje, a dostavim: vse moje učiteljice so bile visoko naobražene.

Časi se spreminjajo. Stroji nadomeščajo počasno ročno delo. Vse hiti, drvi, nima časa, čas postaja vedno bolj drag. Ročno delo nima več tiste vrednosti, ker ni mogoče po njem na hiter način doseči gnotnega dobička. Ta sprememba razmer vsuje na ročno delo zaničevanje, ga zavrže pozabivši, da so Komensky, Pestalozzi, Fröbl itd. in v najnovejši dobi vsi najboljši pedagogi nazivali ročno delo **vzgojno sredstvo**. Ono vzgaja vzajemno z drugimi disciplinami osnovne šole otroka, mu krepi voljo k vztrajnemu delu, mu veča zmožnost posveti se po izstopu iz šole kateremukoli poklicu.

(Dalje prihodnjic.)

Naše narodno prosvetno delo.

Šolske ljudske knjižnice.

— **pk Na Gorici pri Mozirju** je »Javna narodna knjižnica« ki šteje 719 slovenskih in hrvaških knjig, ki se pridno čitajo. Knjižnico je ustanovil tov. R. Knaflič. Knjižnica za šolarje ima pa 81 knjig: tudi je posebej knjižnica za učiteljstvo.

Šolski odri in pevski zbori.

— **po Iz Dragatuša.** Tudi pri nas smo se celo zimo marljivo pripravljali za šolarsko veselico, ki je na pustno nedeljo res lepo uspela. Šolska soba je bila nabito polna. In čeravno je bil spored precej obsežen, vendar se je zdelo občinstvu, da je prehitro končal. Z učenci in učenkami so bile tu pa tam težave, ker so otroci prvič nastopili, vendar so večinom vsi prav dobro izvedli svoje vloge. Na sporedu je bila dvodejanka »Teta iz Amerike«, katero so otroci nepričakovano lepo izvajali: poleg »Zamorčkov«, ter raznih drugih lepo uspeših deklamacij — med katerimi je bila pesem »Narodna noša« — deklamovana od dečka in deklice v belokranjski narodni noši — kaj ljubka — je občinstvo z največjo pozornostjo sledilo Zupančičevemu »Razgovoru«. Pa ni čuda, saj je poslušalo pesem rojaka — domačina! Šolarska knjižnica pa je pridobila od te veselice več kakor 800 K.

Naša gospodarska organizacija.

— **g Članarina in darila za učiteljski konvikt:** Gospa Ivana Majer-Hromčeva, učiteljica pri D. M. v Polju, namesto evetia na krsto blagopokojne gospe Fanči Jelenčeve Din 25. Hvala!

— **g Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem v Ljubljani** naznanja, da bo imelo svoj občni zbor za poslovni leti 1920, in 1921, dne 12. aprila 1922, ob pol 10. uri v »Učiteljski tiskarni« z običajnim vzporedom.

Naša kulturna organizacija.

— **ko Publikacije Slovenske šolske Matice** za l. 1921 so se začele pravkar razpošiljati p. n. gg. poverjenikom. Poštne stroške, ki se povzemo, blagovoli vsak poverjenik iztirjati od članov svojega poverjeniškega okraja. Štev. 619.

— **ko Društvo »Narodna šola«** naznanja, da bo občni zbor dne 12. aprila 1922 ob 9. uri v Učiteljski tiskarni z običajnim dnevnim redom.

Iz naše organizacije.

Iz poverjeništvu UJU v Ljubljani.

Seja odseka za glavno redakcijo našega stališča k načrtu šolskega zakona se vrši o velikonočnih počitnicah. Člani odseka, določeni na zadnji seji ožjega sveta so: Dimnik Ivan, Dostal Rudolf, Flerč Pavel, Gangl Engelbert, Grum Rado, Hude Drago, Jedrlinč Tomo, Lapajne Josip, Lesica Gjuro, Plesničar Pavel in Waschtetova Ilka. — Odsekovi člani naj se vložijo v gradivo, da bo možno dobro in točno predelati načrt.

UJU poverjeništvu Ljubljana.

Društvene vesti.

+ **RADOVLJSKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje dne 5. aprila (sreda) ob 10. uri v Podnartu. Obed je na vsak način prijaviti šolskemu vodstvu v Ovsjašah.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARENBERŠKI OKRAJ** ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 6. aprila t. l. ob pol 9. uri v šoli v Marenbergu. Dnevni red: 1. Podavanje tov. Iv. Muršeca o te lovadbi: »Redovne in proste vaje na osnovni šoli s praktičnim nastopom učencev.« 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Volitev novega odbora. 4. Določitev članarine za leto 1922. 5. Nasveti in želje. Udeležba je za vse člane obvezna! Odstopnost je opravičiti!

+ **Z OBČNEGA ZBORA UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA MEZIŠKO DOLINO — DNE 4. t. m. NA PREVALJAH.** V svojem poročilu je predsednik ugotovil, da je naše društvo eno najdelavnejših učiteljskih društev. Zborovalo je redno vsak mesec in obravnavala so se tako stanovska kot pedagoška in narodno kulturna vprašanja. Mnogo dela je opravil tudi odbor. V društvu je vladal duh strpnosti in načelo nadstrankarstva — zato so tudi vsi učitelji in učiteljice od prvega do zadnjega organizirani v našem društvu in v njem vlada lepa sloga. — Maršikaj je zaposljevale naše sile in nas odvajalo od pozitivnega dela, kar bi bilo lahko izostalo, ako bi bile šolske razmere v kraju bolj konsolidirane. — Zadeva Mörderndorfer se razvija povoljno v našem smislu. Naše prizadevanje v zadevi uvrstitve Meziške doline v višji krajevni plačilni razred žalibog dosedaj ni imelo uspeha. Postopanje pri uvrščanju nas je globoko ozlovoljilo. — Debata, ki je sledila poročilu, je podala nerazveselivo sliko razmer, v katerih mora učiteljstvo v naši dolini delovati. Povsod so na delu sile, ki tajno in očitno rovarijo proti učiteljstvu kot nositelju državne misli. Zaslombe nikjer in nasprotniki vedno drznejši. V sredstvih so malo izbirčni in celo mladino hujskajo proti nam. Eno spoznanje se nam je rodilo iz vseh teh opazovanj in izkušenj. Z majhnimi sredstvi ne pridemo zlu do živega. Treba združenja vseh poštenih elementov, vseh, ki se hočejo posvetiti vzgoji naroda brez sebičnih namenov, treba koncentracije naših sil, treba nam samokritike, treba programatičnega dela na trdni in jasni idejni osnovi. Ne trosimo in cepimo več svojih sil, ampak uporabljamo jih čim plodnejše in ekonomičneje, vse usmerjeno na en cilj. Skrbimo, da nas prihajajoči kritični časi ne najdejo nepripravljene in da nam destruktivne sile ne zrastejo preko glave! Organizacija vseh pozitivnih delavcev za pravo kulturno in narodno vzgojno delo — to bodi najresnejša naloga, ki se ji posveti učiteljstvo poleg svojega šolskega dela v tekočem letu. V tem smislu so že tudi pripravljene razni predlogi in referati. Perečemu vprašanju bodočih šolskih zakonov na ljubo smo morali zapostaviti to tako važno vprašanje.

Že predzadnje zborovanje je bilo vse posvečeno razpravljanju o zakonskem načrtu o osnovnih šolah. Največ se je v tem oziru seve delalo v odboru. Naše društvo je naročilo vso nam dostopno zadnevno literaturo in delo razdelilo med referente. Predloge glede osnovne šole smo poslali posebnemu odseku, ki se je ustvaril pri poverjeništvu v Ljubljani. Smernotno za naše stališče namreč zakonskim načrtom je naše stremenje, da se prilagodi naše šolstvo posebnim razmeram naše države kot izrazito agrarne države z obilico nižje organiziranih šol.

Na občnem zboru je podal tov. M. inštruktiven referat o našem srednjem in drugem šolstvu in njega bodočem ustroju ter zlasti tudi o bodočem izobraževališču za ljudskošolsko učiteljstvo. Primerjal je vedno naše zahteve z reformami, ki so se izvedle v najnaprednejših sosednjih državah in zavračal neresen način argumentacije nasprotnikov reforme. Po živahni debati so bile sprejete spodajšnje teze.

Tov. Košir je poročal o ustanovitvi okraj. učiteljske knjižnice in dal navodila in nasvete o njeni uporabi. Knjižnica že šteje 382 knjig, med njimi knjiž. redkosti, veliko knjig o sadjereji in vrtnarstvu. Mnogo se je razpravljalo glede virov za nabavo novih knjig.

Na tov. Močnika kot na našega zastopnika v okr. šol. svetu so bile postavljene razne interpelacije glede delovanja te korporacije. Tov. Močnik je zagovarjal svoje postopanje, podal razna pojasnila in končno izjavil, da odloži svoj mandat, ker se mu ne zdi umestno, da je mandat predsed. društva in zastopnika v okr. š. svetu poverjen eni in isti osebi.

Mimo drugega omenjamo še sklep, da vložijo društvo proti nekemu listu, ki je

pavšalno blatil učiteljstvo, sodnijsko tožbo.

Volitve novega odbora so imele sledeči uspeh: predsednik: Peter Močnik, odborniki: Ignac Mlačnik, Vinko Mörderndorfer, Luđevit Komar, Janko Gačnik, Lizika Kertova, namestniki: Alojzija Vrečkova, Adolf Sokol, Ivo Kuraš.

Rezolucije, sprejete na občnem zboru učiteljskega društva za Meziško dolino dne 4. III. 1922.

1. Izhodišče za vsako preureditev in reforme šolstva mora biti načelo, da **stoj vse šolstvo v službi naroda in države**, nju rasti in veličine in imej pred očmi vedno korist celote, bodi da potem podaja elementarno ali strokovno znanje, ali se posveča znanstvenemu delu in izobraževanju.

2. Zato moramo z vsem povdarkom zahtevati, da se ureli in preureli naše šolstvo po enotnih vidikih in načelih od otroškega vrtca do univerze, da predstavljaj naše bodoče šolstvo pri vsej zaželeni raznolikosti in razvojni svobodi neko **organsko enoto tako po duhu, idejni osnovi in sorodnosti izobraževalne materije**, kakor po svoji organizaciji, ustvarjajoči prilike in možnosti, da postane lahko vsak nadarjenec deležen boljše izobrazbe, da se vsak talent lahko razvije v smeri, ki mu je najbolj prikladna in da bo vsakomur vedno odprta **prilagodljiva** pot do najpopolnejšega izobraževališča.

3. V tem smislu smatramo vprašanje bodočih šolskih zakonov kot zadevo **celega naroda** in jasno nam je, da se morajo prej **sporazumno** z zastopniki vseh šol in z vsemi zainteresiranimi prosvetnimi in drugimi faktorji določiti **enotni pravci za izgradnjo vsega šolstva** preden se prepusti strokovnjakom podrobnejše delo.

4. Zato odločno **odklanjamo insinuačijo**, da spada v naš delokrog samo obravnavanje zakona o osnovnih šolah in protestiramo proti temu, da se smatra vprašanje ureditve tkzv. srednjega in drugega šolstva kot izključna zadeva ožjega kroga strokovnjakov in se ne da širšemu krogu interesentov prilike za upogled v zakonske načrte.

5. Ugotavljamo, da so slabe posledice tega postopanja očitne, ker se je dosedanja debata v časopisju omejevala zgolj na **načelni zagovor oz. odklinitve zakonskega načrta in ni rodila niti ene plodne misli**, pač pa pokazala pri nekaterih zagovornikih sedanjega sistema silno **tesnostrno** pojmovanje problema.

6. Izjavljamo se za tkzv. **enotno nižjo srednjo šolo** in odobravamo stališče naših zastopnikov pri zadavnem glasovanju v višjem šolskem svetu. Smo za ta šolski preustroj iz najtehtnejših narodno kulturnih, pedagoških in socialnih razlogov, iz razlogov, ki so bili merodajni za slične, a dalekosežne reforme v najkulturnejših državah kakršne so n. pr. nordijske, kakršna je n. pr. Švica) in tudi iz ozirov na naše posebne razmere. To stališče se ne dotika stališča posameznika namreč tkzv. humanistični izobrazbi, koje najuglednejši prijatelji so, kakor n. pr. vidimo pri sosednjih Nemcih, dostikrat vneti **zagovorniki reforme humanistične gimnazije**.

7. Hkrati izjavljamo, da smo načelno **proti predalekosežni otesnitvi** razvojnih možnosti in **proti pretirani unifikaciji** šolstva, dopuščajoči samo en tip brez možnosti modifikacij, ustrežajočih gotovim utemeljenim zahtevam in resničnim potrebam.

8. Napram očitnanju **nekompetentnosti** v tem vprašanju izražamo svoje mnenje, da izvira ta očitek zgolj iz **ignorance**, ker so se v vseh naprednih državah reševala načelna šolska vprašanja **od vseh šolnikov skupno** in vzajemno ter opozarjamo na tem mestu samo na **dejstvo**, da segajo **nižji razredi** srednjih šol **globoko v dobo splošne šolske obveznosti** in se že zato ne da osnovno šolstvo **organično ročiti** od drugega šolstva.

9. Izražamo svoje prepričanje, da se moramo pri reorganizaciji našega šolstva **posebno ozirati na to, da postanejo vse šole čim bolj dostopne kmetskemu narodu** — iz razlogov, ki jih ni treba navajati. Enotna nižja srednja šola pomeni v tem oziru **napredek, a ne zadostuje**. Baš ta ozir je bil eden **najmerodajnejših**, da se je v najnaprednejših državah srednje šolstvo zgradilo na osnovi **šest do devetletnega** obligatornega obiska **osnovne šole** in se je kot posledica tega **skrajšala študijska doba** na srednji šoli. Isti ozir velja za našo **izrazito agrarno državo**. Zato se izrekamo za to, da bi prestopali učenci šole po dovršenem petem ali šestem letu osnovne šole v srednjo šolo in bi se ta na svoji nižji stopnji **skrčila za en razred**. Zagovarjati bi se dal tudi poseben tip srednje šole z **reduciranim številom razredov** (recimo s šestimi razredi), kamor bi prestopali **starejši, zrelejši** učenci, ki so dovršili kako višje organizi-

rano ljudsko šolo ali so se doma pripravili za študij na srednji šoli. Končno bi bilo tudi umestno, da se **meščanske šole**, ustanovljene v vsakem sodnijskem okraju, uredijo tako, da bi služile razen svojih prvotni nalogi tudi **pripravi učencev za vstop v višjo srednjo šolo**.

10. Smatramo kot **konsekvenco načela o enotnosti vsega šolstva**, da se **učiteljstvo vseh šol kot nositelj vsake reforme po svoji izobrazbi vedno bolj zbližuje** in prepričani smo, da je vprašanje boljše izobrazbe učiteljstva osnovnih šol **eno najvažnejših šolskih vprašanj**. Sedanja učiteljska smatramo kot **nepripravna za poglobljeno splošno in strokovno izobrazbo** učiteljstva in noheni oziri ne morejo biti dovolj tehtni, da bi popustili od svoje zahteve, ki je danes zahteva vsega naprednega učiteljstva kulturnih držav, da si pridobi učitelj svojo strokovno izobrazbo po dovršeni srednji šoli na višjem izobraževališču akademškega značaja. Baš učitelj v samotnem selu — poleg duhovnika navadno edini izobraženec in duševni vodja naroda — rabi širšo in globljo splošno in strokovno izobrazbo in **omalovaževanje tega vprašanja je omalovaževanje izobrazbe široke mase našega kmetskega naroda**.

11. Da se zajamči vsemu šolstvu zahtevana enotnost, se naj podredijo vse kategorije šol **enemu in istemu ministrstvu** t. j. ministrstvu prosvete.

12. Pričakujemo od UJU, da si bo znalo v vseh načelnih zadevah zagotoviti **primeren vpliv na sestavo zakonskih načrtov vseh kategorij šolstva**, tako meščanskega, srednješolskega, kakor strokovnega in nadaljevalnega, tako glede izobraževališč za žensko mladino kakor — in to še posebno — za ljudskošolsko učiteljstvo.

13. Nadejamo se, da nas bodo vsi činitelji, ki se čutijo poklicane zastopati **kmetske interese**, podpirali v našem stremeljenju po prilagojenju vsega šolstva potrebam široke mase kmetskega naroda.

+ **ŠMARSKO - ROGASKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 12. marca v Rogatcu. V uvodnih besedah prosi predsednik odbornike, naj ga podpiše v njegovem delovanju. Nato se sprejme predlog predsednika, naj plačajo prisotni, ki se ne opravičijo, 5 Din. za bloke učiteljskega konvikta. Tovariš Volavšek predlaga, naj zborovanjem prisostvuje samo učiteljstvo vseh kategorij: aktivno, upokojeno in naraščaj; goste naj se popolnoma izključi. Po živahni debati je predlog pri glasovanju propadel. Nadalje predlaga tovariš Volavšek, da naj se pri nabiranju velikonočnih pirhov za Jugoslovensko Matjico ne eksponira učiteljev; otroci naj sami tekmujejo med seboj v nabiranju. Sprejeto. Enako se sprejme predlog tovariša Korbarja, da naj se vrše zborovanja ob sobotah ali sredah, ne pa ob uka prostih dnevih. Glede redakcije Radodjevičevega šolskega zakona se je poslala že preje, pravočasno brzojavka na pristojno mesto. Zapisnikar tovariš Verk predlaga, naj se nakupi knjigo za vpisavanje zapisnikov. Za prihodnje zborovanje se bo naprosilo g. Črnagoja, da bo predaval. Zborovalo se bo junija na Slatini. Radi prepričlo odmerjenega časa odpade predavanje predsednika.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— **Z. v. p. V. P.; A. O.:** Prosimo za nadaljevanje enako stvarno kot je vposlano poročilo.

— **Br. Zemljic:** Obrnil si se na napačno adresu, ker naše uredništvo nima nikakega opravka z upravo navedenega lista. Vzrok zamude je bil pa objavljen tudi s strani uprave v našem listu, zato ostrin tvojih besed ne moremo vzeti na znanje. — **J. D.**

— **Učit. žen. roč. del:** Za sedaj bomo priobčevali navedeno razpravo.

— **Učit. društvo za Mez. dolino. Tov. P. M.:** Poročilo smo oddali že za zadnjo števil. takoj v tisk in je bilo tudi postavljeno, le zaradi velike obširnosti je moralo izostati — kakor enako več drugih poročil — in ne vidimo zato potrebe omenjene namere se obračati do drugih listov. Društvene zadeve, kakor vse drugo, uvršča v list uredništvo, ki radevolje upošteva tudi vse urgence.

— **Izostalo gradivo.** Zaradi poročila o seji viš. šol. sveta in tabele o drag. dokladah smo morali izpustiti priobčitev zakona o drag. dokladah in nekaj drugega gradiva.

Odgovorni urednik:

Franc Štrukelj.

Last in založba UJU — poverjeništvu

1. ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

RAZPIS NADUČITELJSKIH IN UČITELJSKIH SLUŽB.

Na osnovnih šolah krškega okraja se vsled ukaza viš. šol. sveta z dne 3. III. 1922 št. 2920 razpisujejo nastopne nadučiteljske in učiteljske službe v stalno namestitve.

Tek. št.	Službeni kraj	Služba		Število	Služba naj se razpiše		Prosto stanovanje	Ali se dobi v kraju hrana	
		nadučiteljska oz. roditeljska	učiteljska		za moške	za ženske		hrana	ustojeno stanovanje
1	Boštanj	—	1	4	—	1	—	1	1
2	Bošnja vas	—	1	2	1	—	—	—	1
3	Cerklje	—	1	5	3	1	—	1	1
4	Čadče	1	—	1	—	1	—	—	1
5	Čatež	1	—	3	—	1	—	1	1
6	Črna vas	1	—	1	—	1	—	—	—
7	Dobovec	1	—	1	—	1	—	—	—
8	St. Janz	—	1	5	3	1	—	1	1
9	St. Jernej	—	1	5	4	1	—	—	1
10	Kal	1	—	2	—	1	—	—	—
11	Kostanjevica	—	1	5	4	1	—	1	1
12	Leskovec	—	1	6	1	1	—	—	1
13	Mokronog	—	1	8	—	1	—	1	1
14	Radeče	—	1	8	—	1	—	1	1
15	Raka	—	1	5	3	1	—	1	1
16	St. Rupert	—	1	5	1	—	—	1	1
17	Svinbo	—	1	2	—	1	—	—	1
18	Šmarjeta	—	1	3	1	—	—	1	1
19	Trebelno	1	—	3	1	1	—	1	1
20	Vel. Dolna	—	1	5	—	1	—	—	—
21	Zamesko	1	—	1	—	1	—	1	—

Pravilno opremljene prošnje je vlagati do dne 10. IV. 1922 po predpisani službeni poti.

Okrajni šolski svet v Krškem,

10. marca 1922

Predsednik: Svetec, s. r.

Štev. 1096 o. š. sv.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

Po naročilu višjega šolskega sveta z dne 4. marca 1922, št. 3025, se razpisujejo nastopne nadučiteljske in učiteljske službe v stalno namestitve:

1. Na dvojezični dvorazredni osnovni šoli v **Livoldu** mesto nadučitelja.

2. Na slovenski dvorazredni osnovni šoli v **Strugah** mesto nadučitelja.

3. Na dvojezični dvorazredni osnovni šoli v **Štalcarjih** mesto nadučitelja.

Na vseh treh šolah ima nadučitelj prosto stanovanje. Ker pa hrane n' lahko vedno dobiti, se priporočajo ta mesta v prvi vrsti oženim učiteljem.

4. Na slovenski šestrazredni osnovni šoli v **Velikih Laščah** mesto učitelja. Stanovanje in hrano dobi tudi samec.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo najkasneje do

31. marca 1922.

po predpisani službeni poti pri podpisnem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet v Kočevju,

dne 12. marca 1922.

Predsednik:

Dr. Fr. Ogrin, l. r.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja ob smrti naše ljubljene

Mimi Grčar-Likarjeve,

učiteljice

izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo. Posebej izrekamo zahvalo vsem, ki so spremili pokojnico na zadnji poti, združenima pevskega zboroma ljubljanskega učiteljstva in onemu Gospodarskega prosvetnega društva za šentjakovski okraj, zastopnikom učiteljstva iz krškega okraja, Barjanom in vsem znancem in prijateljem.

V Ljubljani, 21. marca 1922.

Žalujoči ostali.